

کوردستان .. ئەنفالستان

عادل شاسواری

1

نه وشه ما ..
نه په‌رهش چیتر توانای ما ..
بیتە میوانى دهربەندى زام ..
بیتە میوانى ئەو میزەی
دانوستان ناناسى ..
ئەو قەلەمەی خەندە نازانى ..
ئەو دەفەردى نەعرەتهى سەنگ نەبى
ھىج نابىستى ..
ئەو رۆخانەي
رۆحەكانى بى جەستەو
جەستەكانى بى رۆحن ..
ئەو شوپىن گاھەي
(نەرى) کان نەخۇدەگىرى
(نە ژيان نە مەرگ)
بېرى وەك كورد ..
نه ژىنپىك لېي بى رازى ،
نه مەرگىكىش بتىكا بىزگار .
نیوانى مەرگ و ژيان = مىژۇوى گەلى كوردستان !!

2

دېرۈگى ھەلەفەي حەسرەتى
كام دهربەندە دەپشىنى ؟
گشت تان و پۆي عەقلى چىباو
ناكۆكى نىيوان خىزانە ،
تەم تومانى شەرى رەشى
بۇ چىنپۇويىن ..
ئاكامى ھەولى ژيانى
نوگرۇي شىوي مەرگ كردوين ..
ھەر لە رۇوخانى قەلائى دەمدە و
ئەپارتىمانەكانى مىژۇوى مادەدەو

تا رِمانی نه ماره ته کانی
 بابان و سُوران ،
 ئاخوچه ند نالی
 (خاک و خوّل) ا شیعريان
 جي هيلابييت و
 چامه ي سه فهريان نووسبيي ؟
 يان نسکوي شورشى
 شيخانى به رده قاره مان و
 سه عيidi پيران
 يان كه وتنى نيمكه تى كوماري قازى ؟
 خامه به خويتى گيانى خوى
 نه خشى كامه زام بكتات و
 به قه دى باريكه لهى زى ئاساي
 كام توقانى سه مفونيا بزهنى و
 پهره به سنگى خويينينى
 كام گويه ندى نهم ولاته زامداره
 هيئ كيش كات ..
 بيرمه ندى نهم ده قه رى
 هەنساڭ و حەسرەتەش
 پرچى كام زەمەن شانە كاو
 گيانى كام زەمەن شاد بكتات ؟

3

هيئنده فيشه کي تىسکە كان
 كورپە چاواگەشى كوردستان
 بى ناز كە و تۈون .
 هيئنده پرژەي
 هوردووئى شەرى براکۇزى
 چاواگەي عىشق و
 كارىزى برايەتى وشك بۇون .
 هيئنده ناسۇرى
 دا پىرە جگە رسوتاوه کانى نەنفال
 داروگە نمى كوردستان خنكان .
 هيئنده چياو كە زى جوان
 منداڭ و زارۇكى بى گوناھ

بۇن دى ..
 لە ولاتى كوردەوە ،
 ئەو ولاتەي لەيەك چىركەدا
 پىنج جاردىلى لى دەدا ..
 بۇن دى ..
 ئەو ولاتەي لەيەك چىركەدا
 پىنج جار چوارمېخە دەكىشىرىت ..
 بۇن دى ..
 بۇنى هوردووى شەرى شوم دى ..
 لەو ولاتەوە
 كە بازىوو دەسە لەتدارەو
 بىرى حىوار و چان دەدات
 بۇن دى ..
 لەو ولاتەوە
 كە دەستى ھەبۈو
 چەپلە لى دەدات
 كە چەكى ھەبۈو
 تەقە دەكەت
 دەنگى خومپارەو
 بۇنى خوين و
 بۇ پۈرۈزى گۆشت و ئىسىقان دى ..
 (بۇن) دەنگ و سەدا بە رۆح دەدا
 تا چەپلەو چەك
 ئاھەنگى ولاتىم بىگىرىن
 قەت گۆيەندىم نابىيەتە گۆفەندى ?

بى باسەكەم
 كوردىستانە بى كەسەكەم
 داردەسەكەم
 شوين گاھى پەوانى پاكى ھەزاران ،

قه تلگاهی په یکه ری خرج و خامان .

چه شهی ژانی

بی نانی نه ژاندی که بیل ،

میرانگری من و تزو نه و ،

نهی په ژموده دهی نه و بُ تزو

نه و بُ من ،

نه و هشیان مایه و بُ نه و .. !

خاکی خومار .. هه سوونه زیرینه ی برسی ..

نه سپی سه رکه شی ری سه حه ر

ماندو شه که ت

شل و شیواو بُ کوی ده رو ؟

مه گه ر توش بارکه بیت و بروی

جا تیز ده بی !

نه گین هه روا بی هوهیدا

چاوه ده بی ،

فانوسی ته لاری گول بی ..

هیمن ، هیمن

له رو لا وازو سیس ده بی ،

له بی نه و تیا ده کوزیتیه وه ،

رُوزی ده بی چو پیر بی !

کریستالی به لقیسیش بی ،

مادام زیانت لیزه بی و

هه ناسه شت له هه نده ران .

رُوزی دادیت ..

رووناکیت ده بیتیه خه زان ..

پایزیشت هه ره رگ و زان ..

له و هش زیاتر :

نه سپی حاته می تائی بی

رُوزیک ده بی

به بر سیه تی .. به بی دل سوز

به ته نها ی

خاو .. خاو ده مری !

دهقەرى حەسەرت و ژانىن ..
 ئىمە نسکۆى
 خەمىكى درىزكراوهى
 مىزۋوئ خۇمانىن ..
 ئىمە ئەتلەسى
 جوڭرافييائى زامىن ..
 ئىمە سۇناتاي
 سەمفونىيائى خەمىن ..
 ئىمە موسافىرييىكى
 ناوزىلى عەرۇھەرين
 ئىمە ھىنەد بىكەسىن
 خۇلە پۆكە
 لە بىرى خاكى ئارداوى دەخوين ..
 خۇرى ئەم ولاٽى ئىمە
 وەكۇ نانى تەنۇورەلدى ..
 ئاسمانىشمان وەكۇ سفرەي مائى پاشا
 رازاودىيە بە ئەستىرەي ئازادى گەش ..
 بەلام بىرسىن !

7

كوردىستانى ئىمە
 ئەسپىكى كەھىلى جەنگە ..
 (24) كاژىر شەربكات
 تىر خۇين نابىيت ..
 ماندوو نابىيت ..
 ئەسپى ئىمە
 پشتى پان نىيە
 وەك ھى خەلکى،
 يەك شت ئەگىرى
 يان نان ياخود ئازادى ?

8

ئەسپى كوردىستانى ئىمە
 چەندان سالە ژان تەي ئەكا ..

چەندان رانه سال کۆئەکا..
 چەندان ساله خەم بارئەکا..
 مىزۇو ئەلى:
ھۆلاکو ھىشتا منداڭ بۇو
 جەنگىز خان پى ي نەگرتبوو
 ھىتلەر لە ناو رەورەوا بۇو
 كوردىستانى من رەخش بۇو
 ئەوا تا ئىستا دى دەپرى
 ئەوا تا ئىستا ھەردەپرى..
 كە چى لە جى ي خۆى نابزوى!..

9

ئىمە لەنیو كۆشى ئاسمانى كوردىستان
 قەت ناخوارىن ھۆلاكوبىن،
 جەنگىزخانى پى گەرتۈوبىن..
 ھىتلەرى عەرشى نازى بىن،
 ئاواتمانە
 ھۆلاكۆكان زۇو بىنەون،
 جەنگىزەكان ھەر پى نەگرن،
 لە چىنگى رەشى نازىيەكان
 رىزگار بىن..
ئىمە داغان بۇوىن..
 ھىلاك و شەمزايىن..
ئىمە برسى نانى فيكىرىن
 نانى ھەلۇيىت و مامەلەين..
ئىمە برسى
 بەس نانى خرى تەنۇورنىن،
ئىمە برسى خوانى مامەلەي جىهانىن،
ئىمە برسى
 قەوارەى بۇونى خۇمانىن!..

خاندى بە شۇرۇشكىيرانى
 ئازادىخوازى ھىندى وت :
 - ئەمە سەرەتاي شۇرۇشە ،
 به رايى ئەزمۇونىيىكى نويى ئىيانماهه ..

ئەی گەلی من
 ئازادىي يا نانتان دەوي؟!
 هوردووئ را پەرييو شۇرۇش
 ھاوارى كرد :
 - ھەردووكىيان ..
 ھەم ئازادى و ھەم نان بۇزىيان .
 - لەم دەقەرى ئەنگوستەچاوهى ھىوادا
 يان نان دەبىيەت يا ئازادى .
 پاش تىيرامان دەنگ ھانە گۆ :
 - بەس ئازادى ?

10

ماتابانى ئاسمانى ئاشتى كوردستان ،
 بارانى تريفە كۆدەكا ..
 زىيانى شەر ،
 كالاي شومى دەچنىتە وهو
 ئەلبومى خۆى
 لە ھەلەفەمى مېزۇو دەدا ..
 شەر؟ بەرەو ھەوارگەي ئاشتى
 سەنگەرى خۆى تەسلىم دەكەت ..
 ئۆخەى بۇزىنيك دەخوازى
 ئەگەر دارى ئازادى
 بىخويىن ئاو نەدرى
 با دارى ئاشتى
 بىخويىن بەر بىگرى .. !

adilshaswary2000@yahoo.com